

Odysseia

Odysseia, Truva'nın düşmesinden itibaren 10 yıl sürecek Odysseus'un İthaca'ya evine dönünceye kadar maceralarını anlatır. İlyada 10 yıl süren hazırlık, 10 yıl süren Truva Savaşı anlatırken, Odysseia, bir 10 yıl boyunca daha Odysseus'un başından geçenlerden ibarettir. İlyada, bir olayı, Odysseia ise bir kişinin destanını anlatır. Truva Destanında olaylar birbirini izleyecek şekilde anlatılır. Halbuki, Odysseia'da olaylar anılar, geriye dönüşler, atlamalarla canlandırılır. Batı dillerindeki Ulysses'nin türediği Latince Ulyxes, yiğidin bir Yunan lehçesinden alınmış adıdır.

Odysseus (Ulysses, Ülis), kuzeybatı Yunanistan kıyılarının karşısında bulunan İthaca (İthaka, İthaka) adasında doğdu. Babasının adı Learthes, anasının adı Antikleia idi. Yalan dolanda usta Autolykos'un kızı olan Antikleia'nın Learthes ile evlenmeden önce Sisyphos ile yattığı, Odysseus'un bu birleşmeden doğduğu da söylenir.

Odysseus'un gençliği, Akhilleus'un ki gibi hekim Kheiron'un yanında geçti. Bir gün Odysseus, dedesi Autolykos'a konuk olarak gitti. Orada bir yaban domuzu avına katıldı ve bacağından yaralandı. İşte, Truva Savaşı sona erdikten sonra, bir 10 yıl daha türlü maceralar geçirerek İthaka'ya döndüğünde, dadısı Eurykleia tarafından yaşlı Odysseus'un tanınmasını sağlayacak yara izi, bu yara izidir.

Truva Savaşına katılmadan önce Odysseus, İthaka tahtına çıktı ve kral oldu. Babası Learthes'in oğlunu tahta nasıl geçirdiği pek anlatılmaz. Ama kral olunca bir eş seçmesi olaylı oldu. Hemen dünyanın en güzel kızı Helena'ya (Helen) talip oldu ama güzel kızın taliplilerinin çokluğundan ürkerek ondan vazgeçip, Helena'nın babasının kardeşi İkarios'un kızı Penelope'u (Penelopeia) istedi. Tyndereos'un ise akli karmakarışık olduğundan Odysseus'un bu yaklaşımını önce beğenmedi. Odysseus ise Penelope'u almak için şartını söyledi. Tyndereos'u düştüğü durumdan kurtaracak, bulduğu çözümle kimse arasında kavga olmayacaktı. Bu arada Tyndereos'un kızını türlü prensler, krallar ve savaşçılar istiyorlar, türlü hediyeler gönderiyorlardı. Tyndereos da onların kalplerini kırıp bir felakete yol açmamaya çalışıyordu. Sonunda Tyndereos, Penelope'u vermeye razı olunca Odysseus fikrini söyledi: Kocasını Helena kendisi seçsin ama her kimi seçerse diğer tüm talipliler bunu sorun etmeyecek ve Helena'nın kendine seçeceği kocaya her zaman arka çıkmaya ant içecekti. Tyndereos, fikri beğendi ve iş kızın seçimine bırakıldı. İkarios önce herkesi yemin etmeye çağırdı. Herkes yemin etti, Odysseus dahil. Dünyanın en güzel kızı Helena, kocası olarak Agamemnon'un kardeşi Menelaos'u seçti. Herkes karara saygı duydu ve kabul etti. Herkesçe edilen bu yemin, ileride on yıl sürecek olan "Truva Savaşı"na yol açacaktı.

1. Odysseus İthaka'dan ayrılmak zorunda kalıyor

Odysseus'un Penelope'yle olan evliliğinden Telemakhos isminde bir erkek çocukları oldu. Ama bu çocuk daha kundaktayken Helena'nın kaçırıldığı, kocası Menealos'un yardım istediği haberi geldi. Odysseus bu savaşa katılmamak için elinden geleni yaptı. İşler zorlaşınca delirmiş taklidi bile yaptı. Ama Palamedes bu yalanı açığa çıkardı. Deli rolündeki Odysseus, kendisini Agamemnon'un ordusuna katmak üzere kendisini almaya gelen askerleri kandırmak için Odysseus, tarlasına tohum yerine tuz ekiyor, sabana da öküz yerine kendisini koşuyordu. Askerlerin arasındaki Palamedes, bebek Telemakhos'u alıp sabanın geçeceği yere koydu. Ağzından tükürükler saçarak sürekli küfredip bağırarak ve sabanı çeken Odysseus, sabanı biricik oğluna zarar gelmemesi için Telemakhos'un üzerinden aşırıncaya yakayı ele verdi. Çaresizce zırhını kuşandı, eşiyle vedalaşıp mızrağını eline alıp askerlerin arkasına takılıp Agamemnon'un ordusunun bulunduğu Sparta'ya yürüdü. Böylece, Palamedes'e ileride korkunç bir öc almayla sonuçlanacak derin bir kinle sefere katılmak zorunda kaldı.

2. Kendisine verilen ilk görev: Akhilleus'u bul ve orduya dahil et

Orduya dahil olduktan sonra kendisi gibi savaşmaktan kaçan ve saklanan Akhilleus'un aranması görevi verildi. Yanına birkaç kişi alarak, Akhilleus'un saklanabileceği düşünülen yerleri ziyaret etti. Akhilleus, Skyros adasında Lykomedes'in sarayında saklanıyordu ve genç bir kız kılığındaydı. Odysseus, dilenci bir satıcı kılığında saraya girdi ve çeşit çeşit gösterişli kumaş ve elbiseyi ortaya döktü. Sarayda bulunan tüm genç kızlar satıcının getirdiği incik boncuk ve elbiselerle ilgilenirken Odysseus da kızları inceliyor ve

Akhilleus acaba içlerinden hangisi diye düşünüyordu. Elbiselerin altından çok güzel işlemeli, büyük savaşçılara layık bir kılıç çıktı ve diğer kızlar elbiselerle ilgilenirken, Odysseus sanki saraya bir saldırı varmış gibi "silah başına" diye askerleri bağırttı ve saldırı borusu çaldırttı. Diğer kızlar odalarına kaçışırken Akhilleus refleksiyle eline kılıcı alınca Akhilleus'un kimliği ortaya çıktı. Odysseus, kral Agamemnon'un onu istediğini söylediye de Akhilleus kabul etmedi. Odysseus onu ikna için yalana başvurmak zorunda kaldı. Eğer Akhilleus savaşa katılırsa orduların kralı o olacaktı. Akhilleus savaşa katıldı ama orduların kralı olamadı. Bu yüzden de Agamemnon'a kinlendi. Daha sonra Odysseus, Kıbrıs kralı Kinyras'a da elçi olarak gitti.

3. Odysseus'un üzerindeki lanet

On yıl sürecek olan Truva Savaşında Akha'lı Odysseus, savaşçı, ordu komutanı, danışman, elçi ve arabuluculuk gibi görevler üstlendi. Savaş süresince evinden 10 yıl ayrı kaldı. Savaş bittikten sonra bir 10 yıl daha evine dönemedi, toplam 30 yıl evinden ayrı kaldı. Odysseus'un adı İlyada'da hemen her sayfada geçer. Odysseus'un Truva Savaşındaki belki en önemli görevi, Akhilleus'u saklandığı yerden bulup getirmesiydi. Çünkü kahinler savaşın onsuz kazanılamayacağını söylemişlerdi. Odysseus üzerindeki lanet ise ordunun Aulis şehrinde uygun rüzgâr bulup aylarca denize açılmaması sırasında gelir. Kahin Kalkhas'a bu durumun çözümü sorulduğunda ise, kahin şöyle der: "Tanrıça Artemis kendisine adanmış kutsal dişi geyiği av sırasında öldürdü diye Agamemnon'un ordularının açılmasını sağlayacak rüzgârları önlemekteydi. Agamemnon bu geyiği donanma toplanırken vakit geçirmek için Aulis civarında çıktığı bir avda öldürmüştü. Bu yüzden de Agamemnon'a kin duymaktaydı. Artemis'in kızgınlığının geçmesi İphigenia'nın kurban edilmesine bağlıdır" dedi. Agamemnon kızını kurban etmeye yanaşmadı. Günler haftalar geçti ve özellikle Menelaos ve Odysseus'un ısrarları sonucunda istemeye istemeye kızının kurban edilmesine onay verdi. Agamemnon karısı Klytaimnestra'ya haber göndererek kızını istetti. Güya kızını Akhilleus'la nişanlayacaktı. Kurban olayından haberi olmayan Akhilleus bu hileye katıldı ama sonradan öğrenince olayı engellemeye çok çalıştı. Engellemede başarısız olunca da Agamemnon'a çok kızdı. Kızın kurban edilmesi ve bu işte Odysseus'un Akhilleus'u kandırması ilk lanettir. Odysseus'un üzerindeki ikinci lanet, Truva Şehrinin ele geçirilemeyeceğinin anlaşılması üzerine, parlak zekasını kullanarak tahta at fikrini ileri sürmesiydi. Atın yapımından sonra atın içine ilk girenlerden birisi de o oldu. Truva şehri düştükten sonra yakılıp yağmalandı. Yağmadan sonra ganimetler paylaşıldı. Fakat Akhilleus'un yenilmezliğini pekiştiren Hephaisthos'un yaptığı güçlü silahlar kimde kalacak diye Akha komutanları arasında bir kargaşa yaşandı. Halbuki Thetis, Akhilleus'tan sonraki en yaman savaşçı kimse o alsın istemişti. O adam da Telemon'un oğlu Aias (Ajax) idi. Ama Agamemnon ile Menelaos ne yapıp edip bu benzersiz silahları Odysseus'a verdiler. Daha sonra, Akha yiğitleri belli süreler ve serüvenler geçirerek yurtlarına döndüler. İçlerinden çoğu öldü, bazıları evlerine dönebildi. Sadece Odysseus bir türlü evine dönemedi ve bir on yıl daha denizlerde süründü. Odysseus'un başına musallat olan bu ikinci laneti bazı mitologlar şöyle yorumlar. Truva Savaşında Odysseus, Truva Şehrini dehlizlerden gizlice girerek, şehri koruduğu düşünülen Athena'nın bizzat büyülediği bir heykeli (Palladium) çalarak Agamemnon'a sunmuştu. Odysseus'un başındaki diğer lânetler; Truva Savaşı sırasında komployla Palamedes'in taşlanarak öldürülmesi ve Rhesos'u uyurken atları için katletmesi diğer yaptıklarıdır. Ayrıca, Poseidon'un oğlu olan dev kiklop Polyphemus'un tek gözünü kör etmesi de başlı başına bir lânetti. Tüm bu lanetler Athena ve Poseidon tarafından kendisine türlü belalar şeklinde yollandı. Ama sonunda Odysseus 30 yılını evinden ayrı geçirdikten sonra lanetler Zeus tarafından kaldırıldı ve Odysseus sevgili karısına kavuşabildi.

Odysseus'un kabahatleri, lanetlerin sebepleri:

İphigenia'nın kurban edilmesini Agamemnon'a zorlaması
 Palamedes'e düzenlediği komplo
 Rhesos'u uyurken öldürmesi
 Truva şehrinin koruyucusu Athena Heykelini çalması
 Hektor'un ufak oğlu Astynaks'ı surlardan aşağı atması
 Kiklop Polyphemus'u kör etmesi

4. Odysseus Palamedes'ten öcünü nasıl aldı?

Truva Savaşına katılmasına sebep olduğu ve oynadığı deli rolünü açık ettiği için Odysseus, Palamedes'e kin duyuyordu. Truva Savaşı sırasında Odysseus, Palamedes'in hayatına son vermek için bir plan yaptı. Truva'lı bir tutukluya zorla bir mektup yazdırdı. Mektupta Palamedes'e teşekkür ediyor ve tutukluluğunun sona ermesi için yolladığı altınları alıp almadığını soruyordu. Odysseus tutukluyu öldürdü ve mektubu alarak Palamedes'in çadırına gitti. Bir miktar altını çadırın içinde toprağa gizlice gömdü. Mektubun bulunması ve Agamemnon'a götürülmesi işini de tezgahladı. Agamemnon mektubu okur okumaz Palamedes'in çadırını arattı. Altın bulununca da Palamedes vatan haini olarak taşlanarak öldürüldü.

5. Truva Savaşı sona erdikten sonra katılacağı filo ile ilgili kararsızlık

Truva yakılıp yıkıldıktan sonra, Truva'dan bir filo olarak ayrılmayı tercih etmedi. Yola çıkış günü Agamemnon ile Menelaos arasında görüş ayrılığı vardı. Menelaos, Nestor ile birlikte denize açıldı. Odysseus ise arkalarından başka bir gemiyle onları izledi. Tenedos'ta onlardan ayrıldı ve Truva'ya geri döndü. Böylece, Menelaos'un gemisini takip etmek yerine Agamemnon'un filosuna katılmış oldu.

6. Kikon'ların ülkesi

Odysseus 12 gemisiyle çok güzel bir havada, uygun bir rüzgârda yurtlarına dönmek üzere Agamemnon'un büyük gemi kafilesiyle birlikte denize açıldı. Açıldıktan bir süre sonra çıkan kuvvetli bir fırtına Odysseus'un gemileriyle Agamemnon'un gemilerini ayırdı. Odysseus'un filosunda, kendisinden sonraki 2. komutan olan Eurylochus, kıyı kıyı giderlerken ilerideki bir şehri gördü ve şehri yağmalama fikrini söyledi. Fikir Odysseus tarafından kabul edildi ve Trakya'daki (Bugün Bulgaristan'da bir bölge) olan Kikon'ların (İsmarus) ülkesinde karaya çıktılar. Gelen savaşçıları gören halk şehri boşaltarak dağlara kaçtı. Herhangi bir koruması, kalesi ve suru bulunmayan İsmaros (İsmara, İsmarus) kentine girip yağmaladılar, yakaladıkları halkını öldürdüler ve yalnız Apollon'un rahibi Maron'u sağ bıraktılar. Ondan 12 küp İsmaros şarabını armağan olarak aldı. Bu şarap çok kuvvetliydi ve suyla sulandırılarak içiliyordu. Bu şarap sonraları tek gözlü dev Polyphemos'u sarhoş etmeye yarayacaktır. Yağma akşam bitince Odysseus adamlarına derhal gemilerine binip denize açılmalarını söyledi. Adamları ağızbirliği ederek yemek yemeğe ve zafer sarhoşluğuyla şarap içmeye başladılar. Hepsi sahilde uyuyup kalınca sabaha karşı, toplu olarak dağdan inen Kikon halkının saldırısına uğradılar. Truva Savaşı sırasında Truva halkına yardım eden savaşçılarıyla birlikte Odysseus'un adamlarına saldırdılar. Odysseus acele olarak denize açılmak zorunda kaldı. Her gemiden 6 kişi kayıp vermiş oldular.

7. Lotüs Yiyenlerin Adası

Güney'e doğru yol Girit adasının kuzeyinden geçti. Mora yarımadasının ucuna varmak üzereyken sert bir poyraz fırtınası onları önce Kythera adasına, sonra da epey uzaktaki Djerba Adasına attı. Burası Kuzey Afrika'daki Lotüs yiyenlerin adasıydı. Yerliler Odysseus'un arkadaşlarına lotüs denen bitkiden yedirmek istediler. Odysseus ise adamlarından gönüllü olan 3 tanesinin bundan yemesini emretti. Adamlar uyuşup uyumaya ve hiçbir şeyi iplememeye başlayınca Odysseus bu bitkiyi yasakladı. Ama adamları bir şekilde bu bitkiden yediler ve sonunda bu bitki onlara dönüş planlarını, isteklerini unutturdu. Adamları hep orada kalmak istedi. Odysseus uyuşmuş adamlarını zor kullanarak gemilere bindirdi ve kuzeye

doğru yola devam ettiler. Adamlarını da kendilerine gelinceye kadar gemide bağlı tuttu. Çünkü adamlar sürekli olarak denize atlayıp adaya dönmek için yalvarıyorlardı.

8. Kyklop'ların Adası Sicilya'daki Polyphemus

Yolda keçilerle dolu bir adaya (Sicilya) çıktılar ve burada et kumanyası hazırladılar. Etleri kavurup kendilerine yolluk hazırladılar. Odysseus yanına Misenus'u ve 12 adamını alarak bu adanın az ötesinde bulunan Kyklop'ların yani Tepegöz'lerin yaşadığı bölgeye gitti. Buldukları büyük bir mağaraya girdiler. İçeride sakin sakin duran büyük bir mandıra onları sevindirdi. Akşam olunca bir dev olan kyklop Polyphemus sürüsüyle birlikte mağarasına döndü. Sürüsünü gütmeye amacıyla yerden kopardığı kocaman bir çam ağacı da elindeydi. İçeri girer girmez davetsiz konukları farketti ve girişe büyük bir kaya yerleştirdi. Sonra da yakalayabildiği Odysseus'un arkadaşlarını birer birer yemeye başladı. Odysseus, devi, yanlarında getirdikleri İsmaros şarabını sulandırmadan vererek sarhoş etti. Şarabın karşılığında da dev ona söz verdi, en son Odysseus'u yiyecekti. Ama Polyphemus iyice sarhoş olup uyuyakalınca Odysseus, Polyphemus'un sürüsünü gönderken kullandığı çam ağacını yontarak bir mızrak yaptı ve bunu arkadaşlarının da yardımıyla tek gözüne savurarak onu kör etti. Odysseus ve kalan adamları, mağaradaki sürünün arasına karışıp devin bacaklarının arasına saklandılar. Sabah olunca Polyphemus sürüyü dışarı çıkarmak için kocaman taşı mağaranın önünden çekti. Ama dışarı çıkan koyunlarını tek tek eliyle yokladı kör dev. Odysseus ve adamları koyunların altına saklanarak dışarı çıktılar ve gemilerine koştular. Kör Polyphemus, kıyıya gelerek sesin geldiği tarafa doğru olmak üzere Odysseus'un gemilerine büyük taşlar atmaya başladı. Kör olduğundan isabetli bir atış yapamadı. Gemi iyice uzaklaşınca kollarını kaldırarak babasına yalvardı ve şöyle dedi: "Babacığım, bunlar beni kör ettiler. Bunların evlerine dönmesine izin verme. Eğer Odysseus denen adam bir şekilde evine dönmeyi başarırsa gemilerdeki tüm adamları ölmüş olsun ve evine de başkasına ait bir gemiyle tek başına dönsün." Polyphemus, denizler tanrısı Poseidon'un oğluydu. Poseidon, oğlunun kör edilmesine çok kızdı ve ileride Odysseus'un eve dönüş yolundaki gecikmelerine sebep oldu. Diğer Kyklop'lar limandan söktükleri kocaman taşları arkalarından denize atılsa da çok geç kalmışlardı. İlk çağdan beri Sicilya ile bir tutulan Tepegözlerin adasından, sağlam rüzgarlarla güneyinden dolaşıp, adanın diğer tarafına dolandılar. Adanın kuzeyinde yeller tanrısı Aiolos'un adasına çıktılar.

9. Rüzgârların Kralı Aiolos'un Adası Aiolia

Aiolos (Aeolus), bir ölümlü olduğu halde tanrılar ona rüzgârları kontrol etme gücü vermişlerdi. O yüzden kendisini tanrı gibi görüyordu. Aiolos, onları orada kaldıkları bir ay boyunca çok iyi ağırladı ve Odysseus'un her gece anlattığı birbirinden ilginç hikâyelere bir karşılık vermek düşüncesiyle, içinde bütün rüzgârların saklı olduğu bir tulum hediye etti. Veda günü de arkalarından bir veda yeli salarak gemileri uğurladı. Odysseus'un tulumun başında günlerce uyumadan nöbet tuttuğunu gören adamları aralarında konuşarak, tulumda gizli bir hazine olduğuna karar verdiler. En sonunda Odysseus yorgunluğa yenilip uyuyakalınca Eurylochus, tam İtalya kıyıları görünürken, tulumu aldı. Eurylochus, bunu diğerlerinin yanına götürdü ve hep birlikte usulca alıp açtılar. Bütün yellerin bir anda serbest kalmasıyla çok korkunç bir fırtınanın esmesine sebep oldular. İtalya kıyılarından süratle uzaklaşıp kayboldular ve gerisin geriye Aiolia adasının açıklarına sürüklendiler. Aiolos adasına ikinci çıkışlarında ise sebep oldukları büyük tayfun sebebiyle kovalandılar. Çünkü, halk Poseidon'un öfkesinden korktu. Odysseus'un filosu altı gün boyunca kürek çekerek, fırtınalı denizde daireler çize çize kuzey yönünde yol aldı. Bu süre boyunca Odysseus kalbinin kırıldığını ve üzüntüsünü arkadaşlarından sakladı. Sonunda Laistrygonianların ülkesine vardılar.

10. Laestrygon'ların Ülkesindeki Yamyamlar

İtalya'daki bu kayalık bölgenin Telepylos adlı limanına filo yaklaştığında Odysseus kendi gemisini yarımay şeklindeki limanın dışındaki yüksek kayalıkların dibinde uygun bir yere bağlattı. Filonun gerisini ise içeriye gönderdi ve kendisinin adamları ile patikadan yürüyerek geleceklerini söyledi. Diğer tüm gemiler limana girdikten sonra adamlarıyla karaya çıkarak patikalardan kayalıkların tepesine yol bulmaya çalıştılar. Epey bir zaman sonra kayalıkların üstüne vardıklarında limanı ve demirlemiş gemilerini gördüler. Ayrıca limanın hemen arkasından gelen dumanları da görüp merak ettiler. Bunun

ne sebebini öğrenmek için aşağı doğru inerlerken karşılarına iri yarı, uzun boylu genç bir kız çıktı. Kendisini buranın kralı Antiphates'in kızı olarak tanıttı ve onları krala götürmek için yolu göstereceğini söyledi. Onu takip ettiler ve kız onları dev bir kadının yanına getirdi. Bu kadın kral Antiphates'in karısıydı ve gelenleri görür görmez hemen kocasını çağırdı. Kocasını gelir gelmez Odysseus'un adamlarından kendisine en yakın duranı eliyle kaptığı gibi öldürüp yemeye başladı. Odysseus'un ve diğer 2 adamı korkup kaçınca da Antiphates haykırıp yardım istedi. Bağırıtıyı duyup gelen binlerce hepsi erkek yamyam dev, Odysseus ve adamlarının peşlerine düştüler. Yüksek tepelerden kopardıkları iri kayaları savurarak limanın içindeki tüm gemileri parçalayıp batırdılar. Denize atlayıp kaçmaya çalışanları da uzun mızraklarıyla balık gibi avladılar. Odysseus ve kalan 52 adamıyla limanın dışındaki gemiye ulaşmayı başarıp hemen yelkenleri açıp uzaklaştılar. Kuzeye doğru yol alıp Aiaie (Aeaea, Korsika) adasına çıktılar.

11. Kirke'nin adasındaki esaret

Burası büyücü Kirke'nin (Circe) yaşadığı büyük bir adaydı. Burasının Latium kıyılarındaki bugün "Capo Circeo" ya da Cape Circaeum diye anılan yer olduğu biliniyor. Roma'ya 100 km mesafedeki bu kıyı, etrafındaki sığıklar yüzünden deniz tarafından bakıldığından ada gibi görünür. Odysseus, Güneş Tanrısı Helios ile Okeanos'un kızı Perseis'ten doğma Kirke'nin yanında 1 yıl kadar kaldığı söylenir. Güzel bir kız olan Kirke, çok güçlü bir büyücüydü. Odysseus'un karaya çıkardığı öncü grubu aldı ve bir ziyafet düzenledi. İçtikleri şarabın içine ilâç koyarak hepsini uyuttu sonra da onları domuza çevirdi. İçlerinden sadece Eurylochus şaraptan içmedi ve fırsatını bularak kaçtı ve Odysseus'a yetişerek durumu anlattı. Odysseus tam adamlarını kurtarmak için kıyıya atılacakken Zeus'un emriyle Hermes gelerek Odysseus'a Kirke'nin büyülerinden uzak durmasını öğütledi. Odysseus inat edince Hermes ona sadece kutsal ve seçilmiş rahiplerin elleriyle toplandığında etki eden özel "malu" isminde bir ot verdi. Odysseus bu otu cebine koyarak Kirke'nin karşısına çıktı. Hermes, Odysseus'a Kirke'yi nasıl yeneceğini öğretmişti: Kirke, Odysseus'a içinde uyuşturucu olan bir şarabı içirecekken, içinde Hermes'in, onun da domuz şekline dönmemesini sağlayacak malu bitkisini atacak ve kılıcıyla Kirke'ye saldırıp, kendisine ve arkadaşlarına kötülük yapmayacağına dair yemin ettirecekti. Öyle de oldu. Kirke, Odysseus'un gücü karşısında etkilendi ve onu yatağına aldı. Tayfasını eski hallerine çevirinceye kadar Odysseus, onun tekliflerini geri çevirdi. Sonunda Kirke boyun eğerek adamları eski haline çevirdi. Odysseus'un Kirke'den Telegonus isminde bir oğlu oldu. 1 yıl kadar burada kaldılar. Ama Odysseus'un arkadaşları artık ona eve dönmesi gerektiğini hatırlatınca, Kirke buna Zeus'tan korkuğundan razı oldu ama bir tavsiyesi vardı: Ölüler Ülkesine (Hades) gidip yoldaki tehlikeler için kahin Teiresia'nın (Tiresias) ruhuna danışacaklardı. Kahinin ruhundan gereken açıklamaları aldıktan sonra tekrar buraya döneceklerdi. Odysseus eğer dönmez ise evine yine ulaşamayacaktı. Çünkü, bir tehlike daha vardı (Sirenler) ve bunu sadece Kirke biliyordu.

12. Ölüler Ülkesi Hades'e iniş

Odysseus Kirke'nin teklifini kabul etti ve hemen yelkenler açıldı. Hades'in dünya üzerinde birkaç girişi bulunuyordu. Kendilerine en yakın olan girişe ulaşmak için doğuya doğru ilerlediler. Persephone'nin diktiği sık ağaçlardan ibaret koruluğun bulunduğu yerden İtalya'da karaya çıkıldı. Kurban kesmek için yanlarına birkaç koyun alıp, Hades'e akan Styx nehrinin Acheron kolunun kıyısına geldiler. Irmak boyunca yürüyüp Styx'in iki büyük kolu Acheron ve Phlegethon'un birleştiği yerdeki büyük bataklıklara geldiler. Bu bataklıkların diğer tarafında Kerberos, yeraltında girişin önünde nöbet tutuyordu. Karşıya geçmeleri mümkün olmadığından, yeraltındaki ölülerini bulundukları tarafa çekebilmek için koyunları Hades'e adayarak kestiler ve kanlarını topraktaki çukurca bir yerde biriktirdiler. Kurban kesmenin amacı ölülerle konuşabilmek için Hades'in iznini alabilmek içindi. Kan kokusuna bir çok ruh gelip etraflarında dolaşmaya başladı. Odysseus'un beklediği Teiresia epey bir müddet sonra geldi. Odysseus diğer ruhları kılıcıyla kovaladı ve ona evine nasıl döneceğini sordu. Teiresia ona iki seçeneği olduğunu söyledi. Ya karayı (Balkan Yarımadasını) Ren Nehri oluyla katedip, İstros (Tuna) nehri yoluyla Karadeniz'e çıkıp, boğazdaki çarpışan mavi kayaları (Symplegad'lar) geçip ülkesine uzun yoldan dönecekti ya da kısa yol olan Scylla-Charybdis geçidinden (Messina Boğazı) geçecekti. Odysseus zaten çok fazla zaman kaybettiğinden ikincisini seçti. Ayrıca, hareketli dev buz kütlelerinden ibaret Symplegad'lardan İason hariç kimse geçememişti ki o da zaten Altın Postlu Koç'un postunu bulmak için Zeus'un yardımıyla geçebilmişti .

Teiresia ona ölümler ülkesinden ayrıldıktan sonra yemyeşil bir adaya geleceklerini (Sicilya), biraz ilerleyince dar bir geçide geleceklerini, karşılarına gelecek dar ve bol anaforu Scylla-Charybdis geçidini nasıl geçeceklerini de söyledi. Orada boğazı tutan iki canavar kızdan Scylla'nın bulunduğu nispeten suyun daha akıntısı az kısmına yönelmelerini söyledi. Tekneye küreklerle iyice hız verdikten sonra adamlar sinerek saklanacaklar ve tekne hiç kürek çekilmeden Scylla'nın bulunduğu yerden sessizce geçecekti. Scylla 6 kafasıyla 6 adamı alıp yemekle meşgulken gemi boğazdan geçmiş olacaktı. Odysseus bunu duyunca Teiresia'nın söylediklerinden adamlarına hiç bahsetmemeye karar verdi. Geçitten geçtikten sonra Kiklopların Adasını (ülkesini) göreceklerini, burayı geçince de geniş çayırlarda otlayan Helios'un sığırlarına kesinlikle dokunmamaları öğüdünü aldı. Helios'un sığırlarına dokunmadan geçtikten sonra evine sağsalım dönmesinin bir şartının da Poseidon'un öfkesini geçirmek olduğunu da belirtti. Poseidon'un öfkesini yatıştırmak için yapması gereken ise şuydu. İyi yapılmış bir tekne küreğini alacak ve karada iyice içerilere yayan olarak bu küreği taşıyacaktı taa ki denizi hiç görmemiş insanlara denk gelip taşıdığının harman atmaya yarayan bir eşya olduğunu sanmalarına kadar. Denize bu kadar yabancı, ekmeklerine denizin tuzunu hiç koymamış bu halka rastlayınca kurbanını Poseidon'a kesecek ve affedilecek, ancak ondan sonra evine dönebilecek ve yaşılanarak ölecekti.

Odysseus Teiresia'ya teşekkür edip, hazır gelmişken ölümler ülkesinde biraz gezinmek istedi. Etrafında gördüğü çeşitli hayallerin ona gerçek gibi görünmesiyle zaman geçirirken karşısına büyük savaşçı Akhilleus'un hayali geldi. Akhilleus o sıralar Hades'te idi ve annesi Thetis sayesinde Tuna nehrinin denize döküldüğü yerin karşısındaki Leuke adasındaki ebedi istirahatgâhına Zeus'un onayıyla henüz geçmemişti. Akhilleus'un yanında Aias da (Ajax) vardı. Aias hâlâ Odysseus'a kırgındı ve konuşmak istemedi. Çünkü, Truva Savaşında Akhilleus öldükten sonra onun silahlarını Akhilleus'tan sonraki en büyük savaşçı kim ise o alsın demişti Akhilleus'un annesi Thetis. Oysa, silahları ne yapıp edip Odysseus Aias'ın elinden almıştı. Odysseus burada Aias'tan özür dilemedi ve Akhilleus'la konuşmayı tercih etti. Akhilleus ise ona burada ölümsüz bir kral olacağına dünyada ölümlü bir köle olmayı tercih ettiğini söyledi.

Odysseus onlardan ayrıldıktan sonra Hades'ten çıkış yolunda eski arkadaşı Elpenor'a rastladı. Elpenor, öldüğünde cesedi için düzgün bir cenaze töreni yapılmadığından dolayı burada sorunlar yaşadığından dem vurup Odysseus'a yalvardı ve ona gidip mezarını bulup yapması gerekenleri söyledi. Odysseus ölümler ülkesinde fazla kalmanın iyi olmayacağını düşünerek çıktı ve tekrar gemisine geldi. Aiaie'ye (Korsika) döndü. Kirke, Odysseus ve adamlarının geri döndüklerini ve verdikleri sözü tuttuklarını görünce, yollarının üzerinde bulunan sirenlerin adasından ve tehlikesinden bahsetti. Kirke'ye göre hepsi kulaklarını balmumundan tıkaçlarla tıkamalı ve onların içli şarkılarını hiç duymadan oradan geçip gitmeliydiler. Ama Kirke şunu da Odysseus'a söyledi. Eğer Odysseus merakına yenilir de sirenlerin acayip etkileyici şarkılarını duymak isterse, kendisini mutlaka geminin direğine bağlatmalıydı. Yoksa, bu şarkılara kimse dayanamaz denize atlar ve adaya çıkar çıkmaz da bu yaratıklar tarafından öldürölüp yenirdi.

13. Sirenlerin karşı konulamaz şarkıları

Yola çıktıktan sonra ileride bir burna yaklaşırken uzaktan Kirke'nin bahsettiği yarı kuş, yarı kadın şeklindeki Sirenlerin dayanılmaz şarkıları duymaya başladılar. Burnu geçince, yükselen karşı konulamaz seslerden korunmak amacıyla, Odysseus'un adamları kulaklarını balmumundan yaptıkları tıkaçla tıkatı. Odysseus ise kulaklarına birşey tıkamadı. Çünkü o meraklıydı ve sürekli konuşulan bu sirenlerin şarkılarını yakından duymayı arzuluyordu. Bu yüzden, kendisini geminin direğine bağlattı ve adamlarına tembih etti. Ne kadar yalvarırsa yalvarsın, sirenlerden uzaklaşınca kadar kendisini çözmeyeceklerdi. Çok geçmeden Sirenlerin bulunduğu adanın önlerine geldiler ve sesler iyice arttı. Sirenlerin yürek parlayan şarkılarını, ağıtlarını duyan Odysseus, beklendiği gibi adamlarına kendisini serbest bırakmaları için çok yalvardı, dil döktü, vaadlerde bulundu. Ama, adamları sirenler gibi onu da duymadılar ve ne dediğini anlamadılar. Odysseus debelendikçe adamları ipleri daha da sıkı bağladılar.

Bu şekilde bu belalı yerden geçip kurtuldular. Daha sonra Odysseus'u çözdüler. Odysseus adamlarına, hayatında bu kadar dokunaklı, yürek parlayan, üzüntülü şarkı duymadığını söyledi.

14. Scylla ve Charybdis Canavarları

Daha sonra Sicilya ve İtalya arasındaki yüksek uçurumdan ibaret bir geçide (Messina Boğazı) geldiler. Geçidin bir tarafı anafolu, diğer tarafı anaforsuz ve sakindi. Denizin anaforsuz ve sakini olduğu uçurumdan birisinde denizden yüksekçe bir mağara vardı ve mağaranın içindeki Crataeis'in kızı Scylla'nın 20 ayak uzunluğundaki ayakları mağaradan aşağı sallanıyordu. 6 kafası ise gelen gemileri görebilmek için her yöne bakacak şekildeydi. Suyu anafolu ve yüksek akıntılı olan diğer tarafta Poseidon'un kızı Charybdis oturmaktaydı ve günde üç kez bu suya girip çıkardı. Odysseus'un gemisini geçide sokunca Scylla'nın bulunduğu taraftaki sakini sulara yöneltti. Adamlarına kürek çekerek iyice hız vermeyi, canavara yaklaştıklarında ise herkesin sinerek saklanmasını söyledi. Adamlar denileni yaptılar fakat tekne Scylla'nın mağarasının altından geçerken, 6 kafasıyla canavar uzanarak 6 adamını kapıverdi. Her bir kafa bir adamı yerken, tekne bu sefer anaforların bulunduğu karşı tarafa yöneldi. Akıntının çektiği gemilerden biri Charbydis'e doğru yaklaştığı sırada Odysseus ölü bir sığırı denize atarak kendisi de, adamları da denize atladılar. Ölü sığıra tutunarak kurtuldular. Gemisini ise anafor yuttu. Anaforun tekneyi batırdığı yere dalan Charbydis, ise aramalarına rağmen yiyecek insan bulamadı. Teknesinden 6 kişiyi kurban vererek geçtikleri bu geçitten sonra, kalan tek gemideki adamları Odysseus'tan kuşulanmaya, söylenmeye başladılarsa da Odysseus aldırış etmedi.

15. Sicilya'da tayfalar söz dinlemiyorlar

Daha sonra Güneş Tanrı Helios'un beyaz ve kutsal sığırlarının otladığı yemyeşil Thrinakie (Thrinacia sahilleri, Sicilya) adasına geldiler. Odysseus adamlarına güvenmediğinden, karaya çıkılmayacağı emrettiyse de, içlerindeki en ödlekleri olan Eurylochus, her nasılsa Odysseus'un emrine karşı çıktı. Odysseus ise akılsızlık edip geri adım attı ve adamların karaya çıkmalarına izin verdi. Rüzgârsız günler yüzünden bir süre orada kaldılar. Odysseus adamlarına, hem Kirke'den hem de Teiresia'dan daha önce aldığı öğüt uyarınca sığırlara kesinlikle dokunmamalarını söylediye de, kavurma etleri tükendiğinden kendisi keşifte uzaklardayken iken, geçitte arkadaşlarını bile bile kaybetmelerine sebep olan Odysseus'a zaten kızgın tayfaları birkaç sığırı bile bile yakalayıp kestiler. Theiresias'ın üzerine basa basa sakınmalarını bildirdiği gibi bu olay onların hepsinin ölümüne sebep olacaktı. Sığırları gözetleyen Helios'un kızları Lampetia ve Phaethusa, durumu derhal babalarına bildirdi. Helios doğruca Zeus'a gidip şikayet etti ve eğer adaleti sağlamazsa yeraltını gündüz, dünyayı da gece yapacağını, gidip Güneş'i alıp, yeraltındaki karanlıklar ve ölümler ülkesine koyacağını söyledi. Zeus bunun üzerine, tam denize açılmak üzere olan Odysseus'un kalan tek gemisine müthiş bir yıldırım gönderdi. Gemi paramparça oldu, tayfaların hepsi boğuldu. Odysseus sağ kalmak için kırık yelken direğine tutundu. Akıntılarla gele gele Scylla-Charybdis geçidini yakınlarına geldi. Geçide yaklaşırken bir zarar görmeden ters bir akıntıya denk gelince oradan güneye doğru uzaklaştı. Bu sırada devamlı hayaller gördü. Gördüğü hayallerde ülkesini, İthaka'yı ve kraliçesi, karısı Penelope'yi gördü. 9 gün daha denizde çalkalandıktan sonra peri Kalypso'nun adasına (Ogygia) kıyıya tükenmiş halde çıktı.

16. Su Perisi Kalipso'nun Ülkesinde Esaret

Odysseus tam yedi yılını Atlas'ın kızı olan bu perinin yanında geçirdi. Kalipso (Calypso), Ogygia Adasında saltanat süren bir periydi ve Odysseus'u çok sevmişti. Ondan burada birlikte kalmalarını, Odysseus'un da kocası olmasını istedi. Eğer Odysseus bu teklifi kabul ederse Calypso onu ölümsüz yapacaktı. Ama bir tek şartı vardı. Ona bağlı kalacaktı ve ülkeyi terketmeyecekti. Kalipso Odysseus'a sonsuz hayatı vaad etti ama Odysseus bu teklifi red etti. Kalipso, Odysseus'un gitmesine izin vermedi. Olayı Olympos'tan izleyen Athena ve Zeus, Hermes aracılığıyla bir emir gönderdi. Kalipso, Odysseus'u alıkoymaktan vazgeçecek ve hemen onu serbest bırakacaktı. Böylece, 2. defa Hermes'in Zeus'tan getirdiği emirle Odysseus serbest kalıyordu. Kalypso bunun üzerine Odysseus'u çağırdı ve istemeye istemeye onu serbest bıraktığını söyledi. Ayrıca, ona bir sal yapması için de yardım etti. Yanına türlü yiyecek, su ve şarap vererek onu uğurladı. Poseidon, oğullarından birisinin tek gözünü kör eden Odysseus'u tekrar denizde bir salla yolculuk ettiğini görünce, yarattığı birbirinden yüksek dalgalar ve fırtınayla salı batırdı.

Ama, tanrıça İno'dan yardım gören Odysseus, yüzerek dürüst ve iyi bir halk olan Phaecian'ların adasına (Scheria adası, Korfu) çıktı.

17. Phaecian'ların Ülkesinde Alkinoos'un Sarayı

Phalak prensesi Nausikaa, sık sık yaptıkları gibi yine bir gün arkadaşlarıyla ırmak kıyısına top oynamaya gitti. O gün top ırmağın gerisindeki koruluğa düştü ve orada günlerce yüzmekten yorgun Odysseus'u gördüler. Onu uyandırdılar. Uyanınca hizmetçi kızlar kaçıştı, yalnız Nausikaa, erkekliği yosunlarla örtülü çıplak Odysseus'tan ürmedi. Nausikaa, hizmetçilerine bu yakışıklıyı iyice yıkamalarını, sonra da giydirmelerini söyledi. Temizlenen Odysseus, prensese daha bir çekici gözüktü ve sonunda prenses gönlünü ona kaptırdı. Nausikaa, Odysseus'a aşık oldu ve onunla evlenmeyi istedi. Babası Alkinoos bunu anladı fakat ikisine müdahale etmedi. Nausikaa, Odysseus'a saklanması, dedikodulardan çekindiğini söyledi. Odysseus, prensese istemeyerek olumlu yanıt verdi. Daha sonra onun kocası olacağı vaadini vererek Nausikaa'yı sevinç içinde bırakarak Alkinoos'a gitti. Kral karısı Arete'yi dışarı çıkardı. Yalnız kalınca da Odysseus herşeyi krala anlattı. Kim olduğunu, maceralarını, tek arzusunun yıllardır ayrı kaldığı ve sevdiği karısını Penelope'un yaşadığı İthaka'ya dönmesi gerektiğini söyledi. Kral anlatılanları ilgiyle dinledi ve Odysseus'a hak verdi. Alkinoos o gece kızını yanına çağırttı ve herşeyi Nausikaa'ya bir bir anlattı. Odysseus'un evli olduğunu duyan ve tüm amacının karısına dönmek olduğunu duyan Nausikaa'nın tüm hayalleri yıkıldı. O akşam Odysseus kendi odasında karnını iyice doyurduktan sonra rahat bir uyku çekti. Aylarca yumuşak bir döşek görmemiş gövdesi sabaha kadar aralıksız uyudu. Ertesi günü Phalak komutanları sarayda Alkinoos'un huzurunda toplandılar ve Odysseus'tan serüvenlerini bir kez de onlara anlatmasını istediler. Komutanlar herşeyi ilgiyle dinlediler ve sonunda ona acıdılar. Daha sonra bir yemek düzenlediler ve yemek sırasında konusu Truva Savaşı olan bir ağıdı seslendiren ozanın sesi, Odysseus başta olmak üzere pek çoğunu etkiledi. Ozanın şarkısından kral Alkinoos bile etkilenmişti. Kralın emriyle iyi yürekli Phaecian'lar gemilerinden biriyle gözü yaşlı Odysseus'u İthaka'ya, yurduna götürmek için yola çıktılar. Odysseus'u 3. defa bir tekne ile denize açıldığını gören Poseidon kızarak Phalakların adasının her tarafını yüksek dağlarla çevirmeyi istedi. Böylece denizcilikleriyle ünlü bu insanlar bir daha hiçbir yere sefer yapamayacaklar, dağların ortasında mahsur kalacaklardı. Poseidon tam istediğini yapmak için 3 dişli yabasını kaldırdığında Zeus ona müdahale etti ve cezayı kendisinin vereceğini söyledi. Poseidon buna razı oldu ve Zeus bir yıldırımla Odysseus'un içinde bulunduğu İthaka yolundaki gemiyi taşla çevirdi. Gemi taşla dönüp olduğu yere mihlanınca, herkes denize döküldü. Diğerleri boğulurken Odysseus açıklara sürüklendi. Taşa dönen gemi bugün, küçük bir kayalık şeklinde Korfu adasının açıklarında hâlâ görülebilmektedir.

18. Güneş Tutulması ve İthaka...

Odysseus, günlerce denizde sürüklendikten sonra bitkin durumda kendisini İthaka'nın kıyısında buldu. Yanına gelen Athena, karısı Penelope'un başına gelenleri bir bir anlattı. Odysseus'un kılığını tanınmaması için değiştirmesi için, onu çoban Eumaios'un yanına götürdü. Bu sırada bir tam güneş tutulması oldu. Öğleden önce saat 11:05'te meydana gelen Güneş Tutulması, kahramanın evine dönüşüyle bir rastlantıydı. Bugün biz bilgisayar yazılımı kullanarak, Homer'in eserinde yazdığı, Odysseus'un evine döndüğü gün meydana gelen tam Güneş Tutulmasının tarihini öğrenebiliyoruz. 16 Nisan öğle saatinden önce meydana gelen İthaka'daki tutulmayı [buradan](#) siz de görebilirsiniz. M.Ö. 16 Nisan 1178 tarihi, Odysseus'un evine döndüğü tarihtir. 8+2 yılı hazırlık ve 10 yılı savaşıyla geçen Truva Savaşı'nın başlangıcıdır ve 20 yıl sürmüştür. Böylelikle Odysseus'un İthaka'ya vardığı günden 20 yıl geriye gidersek M.Ö. 1158 tarihine denk gelmekteyiz. Odysseus daha sonra, burada Phalakların armağanlarını bir yere sakladı. Çoban, Odysseus'u yaşlı bir dilenci kılığına soktu. Daha sonra Menelaos'un sarayına giden Athena, Odysseus'un biricik oğlu Telemakhos'a İthaka'ya dönmesini söyledi. Telemakhos aceleyle Sparta'dan ayrıлып ülkesine döndü. Athena küçük bir oyun oynayarak Telemakhos'u çoban Eumaios'un kulübesine yolladı. Karşılaştığı yaşlı dilencinin babası olduğunu anlamadı. Athena kısa bir süre için Odysseus'u normal şekline soktu. Baba oğul kucaklaşıp neler yapacaklarını kararlaştırdılar. Sarayda bir sürü adam vardı. Hepsiyle birlikte başa çıkmak imkansızdı.

19. Kral Odysseus çoban kılığında sarayına gidiyor

Ertesi gün saraya gittiğinde onu sadece köpeği "Argos" tanıdı. Çok heyecanlanan yaşlı köpek sevincinden altına kaçırarak Odysseus'un kollarında ölüverdi. Sarayda bulunan adamlar yaşlı dilenciyle alay ettiler. Onu itip kaktılar. Durumdan habersiz Penelope ona acıdı ve ayaklarını yıkaması için bir zamanlar Odysseus'un dadısı olan yaşlı Eurykleia'yı çağırdı. Sütanne Odysseus'un ayaklarını yıkarken ayağının altında, ayasındaki yara izini gördü ve Odysseus'u tanıyiverdi. Odysseus yaşlı kadına sarıldı ve ona kimseye bundan bahsetmemesini tembihledi. Odysseus, o ayrıldığından beri karısının kimseyle birlikte olmadığını ve sabırla onu beklediğini öğrenince, kılık değiştirmiş olarak Penelope'ye gitti ve ona şöyle dedi: "Ben Odysseus'un arkadaşıyım. Kendisi daha sonra buraya gelecek. Taliplileri oyalamak için bir oyun tertiplemeniz istedi. Odysseus'un yayına her kim kirişi takıp, 12 sıra çatılmış balta başlarının arasından oku atıp geçirebilirse Penelope ile evlenebilecek." Bu yay, Apollon'un yaylarından birisiydi ve Truva Savaşından önce Apollon bu yayı Odysseus'a hediye etmişti. Apollon, yayın nasıl eğilerek kirişin geçirileceğini de göstermişti. Kendisinden başka hiç kimsenin bunu yapamayacağını bildiğinden böyle bir oyun tezgahladılar. Zaten o zaman kadar da Penelope, taliplileri oyalamak adına her gün bir kefen örüyor, kefen bittiğinde kendi seçeceği birisiyle evleneceğini söylüyordu. Her gece, gündüz ördüklerini sökerek, ertesi gün yeniden başlıyordu. Kefen, Odysseus'un babası Leartes için örülüyordu güya. Penelope'un hizmetçilerinden birisi bu sırrı taliplilerden birisine anlatınca da hepsi bir olup Penelope'a sabırlarının tükendiğini, artık içlerinden birisini seçmeleri gerektiğini tam söyledikleri gün Odysseus, Penelope'a kimliğini gizleyerek gidip yaya ipin takılması tezgahını söylemişti. Sabırsız talipliler teker teker yayı eğerek kirişi ucuna takmayı denediler. Hiç birisi bunu başaramayınca kenardan onları izleyen dilenci kılığındaki Odysseus yayı alarak bacaklarının arasına aldı ve vücuduyla abanarak kirişi taktı, oku atarak çatılmış 12 balta başının arasından geçirdi. Arkasından Athena sihiri bozarak Odysseus'un gerçek yüzünü herkese gösteriverdi. Odysseus, taliplilerin o şaşkınlığı arasında geniş salondaki tüm kapıları hizmetçilerine kapattırdı. Telemachus, Athena ve Eumaeus yardımıyla da haberci Medon ve taliplileri eğlendirmek zorunda bırakılan ozan Phemius hariç tüm taliplileri öldürdü. Arkasından da Telemakhos taliplilere hizmet eden tüm kadın hizmetçileri öldürdü.

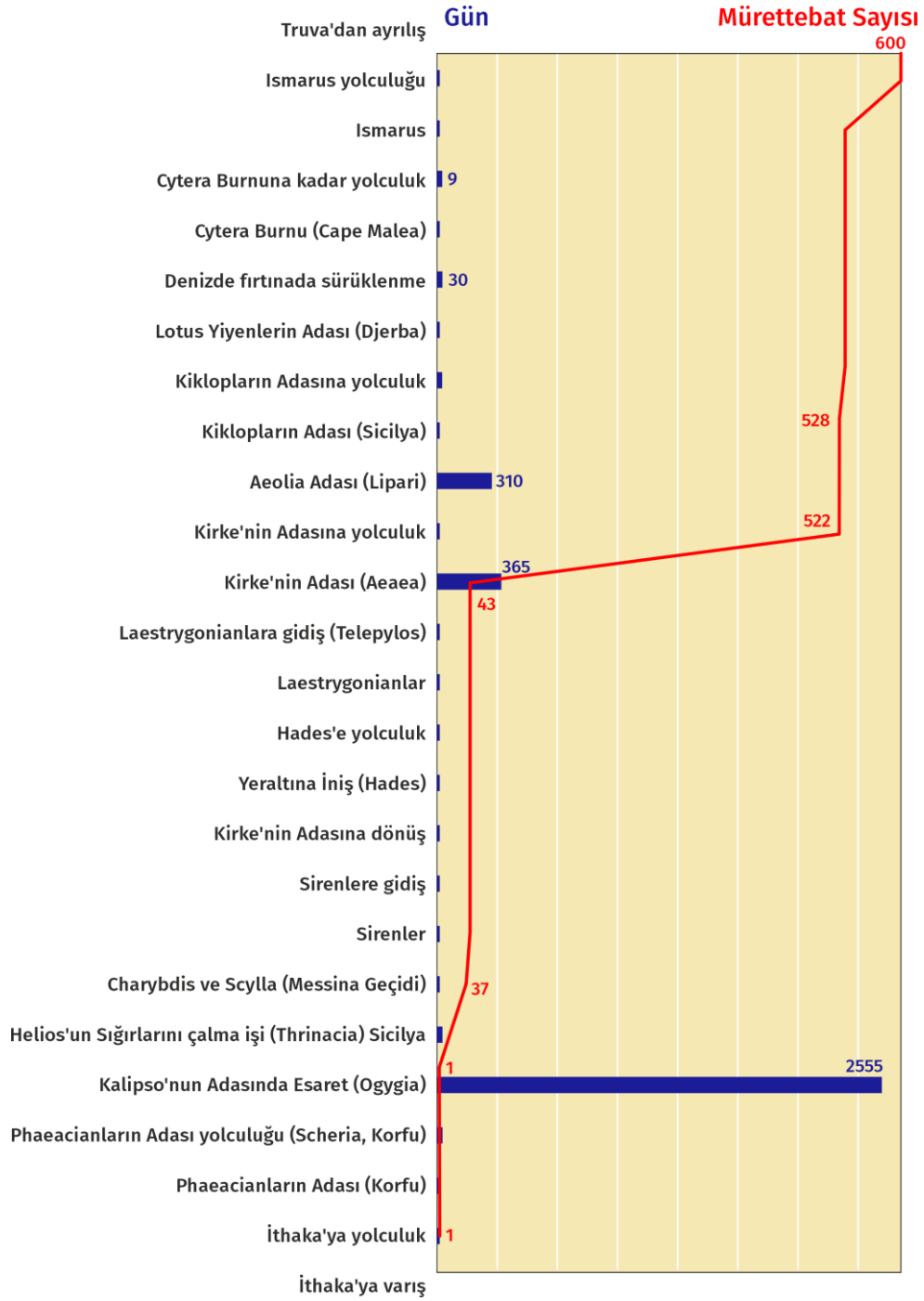
20. Penelope'un testi

Penelope, bu yaşlı adamın hâlâ kocası olduğuna inanmıyordu. Bunu test etmek için eskiden yattıkları yataklarının salona taşıtılması emrini verince Odysseus çok kızdı. Çünkü, yatak odalarındaki yataklarının bir tarafı canlı bir zeytin ağacından destek alıyordu. Bunu bilen sadece Penelope ve Odysseus olduğundan, Penelope kızgın kocasını yatıştırdı ve onun gerçekten Odysseus olduğuna artık inandığını söyledi. Penelope test için Odysseus'un affını diledi ve Odysseus onu affetti. Taliplilerden Antinous'un babası Eupeithes, Odysseus'u sonradan öldürmek ve tahta geçmek istedi ise de, Odysseus'un babası Leartes, Eupeithes'i öldürdü. Athena, Odysseus'un yaşamının barış içinde geçerek, onun yaşlanarak yavaş yavaş mutlu bir şekilde ölmesini istediğinden, ölen tüm taliplilerin ailelerini intikam almamaları için uyardı. Odysseus, İthaka kralı olarak uzun yaşadı ve eceliyle öldü.

Odysseus'un maceralarının başından geçtiği yerler ve tahmini sefer yolları

Odysseus gemi kfilesi ve mürettebat sayılarındaki düşüş, geçirdiği gün cinsinden zamanları gösteren grafik

Bu çalışmada verilen haritaya ve yukarıdaki grafiğe dair:

Haritanın oluşturulmasında antik ve yeni döneme ait bulunabilecek tüm haritalardaki bilgiler bir araya getirilerek çizilmiştir. Çizimde CorelDraw kullanılmıştır. Bazı konumlar mitolojik, bazıları ortadan kaybolmuş durumdadır. Haritada Limni Adası'nın sağında bugün mevcut olmayan, depremle denizin altına çökmüş olan Khryse (Chryse) Adası da gösterilmiştir. Homer'in yazdığı Odysseus'un hikayesindeki metinlere ve mitoloji kitaplarındaki bilgilere göre harita düzenlenmiştir. Rota çizgileri temsilidir. İstatistiki bilgiler ise Homer'in yazdıklarında mevcut değildir. Mürettebat sayıları, bu sayılardaki azalmalar tamamen tahmini olarak ele alınmış, yaklaşık olarak verilmeye çalışılmıştır. Amaç, yaklaşık da olsa mürettebat sayılarındaki düşüşü görsel olarak göstermektir.

Koordinatlar

Truva: 39°57'28.16"N 26°14'16.41"E
 Ismarus (Cicones): 40°56'41.54"N 25°20'36.99"E
 Lotus Yiyenlerin Adası: 33°48'45.85"N 10°53'8.21"E
 Kiklopların Adası ve Polyphemus: 37°33'40.69"N 15° 9'58.44"E
 Aeolia (Aeolus) Adası (Lipari): 38°28'30.20"N 14°57'7.16"E
 Laestrygonianların Adası: 40°20'33.39"N 9°33'44.72"E
 Circe'nin Adası (Aeaea): 42°46'1.00"N 10°18'57.69"E
 Formia (Telepylos): 41°15'17.65"N 13°36'23.58"E
 Avernus Gölü: 40°50'12.68"N 14° 5'1.89"E
 Sirenlerin Adası: 40°34'56.95"N 14°26'3.76"E
 Scylla ve Charybdis: 38°14'58.87"N 15°39'10.02"E
 Helios'un Öküzlerini Çalma işi (Thrinacia): 37°10'17.83"N 15°11'2.45"E
 Calypso'nun Adası (Ogygia): 35°54'19.73"N 14°25'25.64"E
 Phaeacianların Adası (Scheria, Korfu): 39°36'57.95"N 19°54'36.66"E
 İthaka: 38°27'38.32"N 20°38'15.75"E

Hades Girişleri:

The Necromanteion of Acheron: 39°14'10.60"N 20°32'2.75"E
 Taenarum: 36°24'6.38"N 22°29'12.53"E
 Acherusian Gölü: (Thesprotia) 39°34'32.97"N 20°20'43.13"E
 Eleusis (Elefsina): 38° 2'29.17"N 23°32'20.49"E
 Diros (Mani, Alepotrypa, Vlychada): 36°38'18.10"N 22°22'50.48"E
 Vouliagmeni Gölü: 37°48'28.93"N 23°47'7.75"E

Kaynaklar

- 100 Soruda Mitologya. Behçet Necatigil. 183s, 1995
- Cousteau, A Sea of Legends: Inspiration from the Seas. 144s, 1973.
- İlyada ve Odysseia. Homeros. Çeviri: Azra Erhat & A. Kadir. Sander Yayınları. 1975.
- Klasik Yunan Mitolojisi, Şefik Can. İnkılâp Yayınları, 566s, 2021.
- Klasik Yunan Mitolojisinin En Güzel Efsaneleri. Gustav Schwab. İlyâ Mitoloji Dizisi. 2004
- Meydan Larousse Ansiklopedisi, 12 Cilt. 1971.
- Mitologya, Edith Hamilton. Çeviri: Ülkü Tamer. Varlık Yayınları, Bilgi Dizisi. Sayı:326. 256s, 1994
- Mitoloji Sözlüğü, Pierre Grimal. Sosyal Yayınlar, 904s, 1997
- Mitoloji Sözlüğü. Azra Erhat. Remzi Kitabevi, Büyük Fikir Kitapları Dizisi, No.18, 335s, Eylül 1993
- Trojan War. Bernard Evslin. 160s, 1971.
- Homeros. Odisseia. Türk Tarih Kurumu, 1941.
- Homeros. Odysseia. T. İş Bankası Kültür Yayınları, 2019
- Homer. The Odyssey. (Original work published ca. 800 B.C.E.)
- Troya Savaşı. Barry Strauss. Çeviri: Bahattin Bayram. 304s, 2021.
- Troya Savaşı. Manfred Wöhlcke. Çeviren: Akın Kanat, 216s, 2004.
- Truva Savaşı. Rodney Castleden. Çeviri: Süleyman Genç. 280s, 2011
- Yunan Mitolojisi. Çeviri: M. Tahsin Kozanoğlu. Mitologya Yayınları. 1992
- Theoi Project

Bu sayfanın İnternet'teki [linki](#)